

25 JAAR VONVONKEN

In deze tijden van onzekerheid waarin leraren Nederlands de klos zijn en 'sukkelars' worden genoemd door hun bloedeigen minister (Knack, 26ste jg., nr. 9), en waarin alle mogelijke statuten, netten, types, richtingen op de helling staan, viert uitgerekend VON zijn vijftiengste verjaardag. Dank zij de heer VDB krijgen we niet enkel een spelling(s)geschenk waar de leerling nog meer problemen mee heeft, we zullen ons ook best blijven inzetten voor een beter onderwijs Nederlands, want dat zal meer dan ooit nodig zijn. Het lijkt wel alsof de enige zekerheid een vereniging is die zich weigert over te geven aan het modieuze doemdenken, maar blijft ijveren voor een beter lot van de leerling in onze maatschappij.

In het eerste 'vernieuwde' Vonk-nummer van de 19de jaargang (september 1989) schreef de eerste VON-voorzitter Bert Van hoogenbemt nostalgisch dat VON in 1970 (schooljaar 70-71) ontstaan is vanuit een streven naar meer democratisch onderwijs. De karaktertrekken toen waren een positief pluralisme, democratisering van het onderwijs

Nederlands, waarbij positieve discriminatie van kansarmen centraal stond, sterke accentuering van het ontwikkelen van de creativiteit als middel tot persoonlijkheidsontplooiing naar meer vrijheid en verantwoordelijkheid, en verticale doorstroming van de taaldidactiek van kleuterschool tot universiteit. De initiatiefnemers kwamen toen samen om ten eerste hun hart eens te

luchten en steun bij elkaar te zoeken, ten tweede vernieuwende en inspirerende ideeën te bespreken en door te geven aan een ruimer publiek, ten derde contacten te onderhouden met gelijkgezinde verenigingen en personen.

In juni 1982 werden die ideeën en standpunten verwerkt in een VON-visie. Het huidige bestuur heeft er heel wat tijd ingestoken om dit 'geesteskind' opnieuw vorm te geven en het resultaat is de onderstaande tekst die we voor de gemakkelijheid ook VON-visie hebben gedoopt. Veel is er niet veranderd, maar toch iets. Het was trouwens nooit de bedoeling de visie te herschrijven en andere klemtonen te leggen. Aan de uitgangspunten is dan ook weinig veranderd.

Wat is er wel aangepast?

Allereerst de vormgeving. We beschikken nu eenmaal over gesofisticeerde middelen waarbij de lay-out en de leesbaarheid kunnen worden versterkt. De tijd van de dikke 'classeurs' en sterk geurende stencils is immers voorbij.

Vervolgens de herkenbaarheid voor deze tijd. Ideeën als zorgverbreding, remediëring, eindtermen, enz. werden vroeger niet gebruikt. Maar de nood aan wat we toen 'emancipatorisch taalonderwijs' noemden, is nog steeds even groot.

Ten slotte de toevoeging van recente inzichten en invloeden. Het hedendaagse onderwijs kan niet meer zonder de bijdragen van het NT2 dat, overigens terecht, meer en meer aandacht krijgt in het regulier taalonderwijs, of de zakelijke communicatie die, misschien onterecht, veelvuldig de werkvoor-

men uit het vroegere vormingswerk in een nieuw kleedje presenteert.

Ook de werkwijze en het informeel omgaan met elkaar is niet gewijzigd. Nog altijd blijken de verschillende werkgroepen uitlaatkleppen te zijn. Enkele jaren geleden heeft VON zich gericht naar pas afgestudeerden of jongere leraren, en met succes. VON is daarom nog steeds een voedingsbodem voor creatieve ideeën waardoor onze leerlingen weerbaarder worden, en dat is meer dan ooit een waarborg voor de toekomst en een zekerheid voor de leerkracht Nederlands!

Wilfried De Hert
voorzitter
Louis Janssenslaan 40
2100 Deurne

T U S S E N D O O R

STELLING:

Schoolboeken zijn een financiële aangelegenheid, geen didactische.

Dit klopt volledig. Mag ik dit illustreren met een aantal zaken:

- als ik een stuk tekst van Tom Lanoye uit *Humo* gebruik, kraait daar geen haan naar;
- als datzelfde stuk tekst ooit in een schoolboek verschenen is, ben ik strafbaar;
- als schoolboeken betaalbaar zouden zijn, werden er meer én beter geproduceerd.

Tot slot

Mijn conclusie luidt: schoolboeken zijn overbodig. Het zal bij mijn collega-auteurs niet dadelijk in goede aarde vallen. Jedoch. Wat wel duidelijk is, is het verband tussen onderwijsbeleid en schoolboeken. Zolang men verplicht wordt minstens zestig biologische uren per week te besteden aan onderwijs én opvoeding met eigen materiaal, zullen de schoolboeken en de uitgeverijen winnen.

Walter De Hert
optimist en leraar